

Zewnętrzne źródła finansowania

Raport dla PMG Consulting

MŚP w województwie lubelskim

INQUIRY, 31 sierpnia 2009

Spis treści

1. Tło projektu
2. Cele projektu
3. Struktura projektu
4. Struktura próby
5. Podsumowanie
6. Wyniki badania

Tło projektu

- Niniejszy raport przedstawia wyniki badania marketingowego, zrealizowanego jako część projektu pn. Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013. Jednym z poddziałań programu jest ułatwienie dostępu przedsiębiorstw do zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji.
- W ramach poddziałania realizowane będą projekty obejmujące wsparcie finansowe funduszy pożyczkowych, prowadzące do:
 - *ułatwienia przedsiębiorcom możliwości korzystania z zewnętrznych, pozabankowych źródeł finansowania inwestycji,*
 - *zwiększenia liczby działających na terenie województwa funduszy pożyczkowych*
 - *dywersyfikacji oraz rozwoju lokalnego i regionalnego rynku usług pożyczkowych*
 - *wzmocnienia działalności funduszy pożyczkowych*
 - *ułatwienia podejmowania działalności gospodarczej i powstawania przedsiębiorstw (przede wszystkim innowacyjnych, w tym opartych na wykorzystaniu nowych technologii o znaczącym potencjale rynkowym.*
- Ostatecznym beneficjentem mogą być tylko przedsiębiorstwa realizujące przedsięwzięcie na terenie województwa lubelskiego.

Cele projektu

- Głównym celem projektu jest znalezienie odpowiedzi na pytania dotyczące dostępności, barier i oczekiwań sektora MŚP względem zewnętrznych źródeł finansowania.
- PMG Consulting przeprowadziło badania wtórne oraz wywiady bezpośrednie z przedstawicielami różnych instytucji udzielających wsparcia finansowego.
- W wyniku tych badań zidentyfikowane zostały obszary zagadnień, które zostały zweryfikowane badaniem telefonicznym (CATI).
- Badanie telefoniczne (CATI) przeprowadziła agencja badawcza Inquiry na próbie N=206 w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw.

Struktura projektu

Badanie zrealizowano metodą wywiadów telefonicznych CATI.

◆ **Badanie ilościowe**

- Metoda: CATI (wywiady telefoniczne)
- Próba: N=206
- Przedsiębiorstwa z sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw (MŚP) z województwa lubelskiego

Podsumowanie

Streszczenie

- Najlepiej znaną formą finansowania działalności gospodarczej są kredyty, leasing i pożyczki; zdecydowana większość respondentów słyszała o nich. Warto przy tym zwrócić uwagę, że:
 - *leasing jest rzadko wymieniany spontanicznie – zdarza się, że przedsiębiorcy nie traktują tej usługi jako formy finansowania;*
 - *w grupie największych przedsiębiorstw często wymieniano factoring;*
 - *wśród odpowiedzi spontanicznych pojawiły się także dotacje unijne.*
- W ponad 2/3 spośród badanych przedsiębiorstw próbowano korzystać z zewnętrznych źródeł finansowania; w grupie największych firm z sektora MŚP odsetek ten sięga 83%.
- Z zewnętrznego finansowania korzystały niemal wszystkie firmy, w których podjęto taką próbę:
 - *połowa firm zatrudniających do 10 pracowników;*
 - *2/3 firm zatrudniających od 11 do 50 pracowników;*
 - *4/5 firm zatrudniających od 51 do 250 pracowników.*
- W większości przypadków korzystano z kredytu (86%), czasem z leasingu (38%). Pozostałe formy finansowania wykorzystywane są stosunkowo rzadko. Są to jednocześnie najbardziej atrakcyjne formy finansowania, zdaniem badanych przedsiębiorstw.

Streszczenie, c.d.

- Ponad połowa firm korzystających z zewnętrznego finansowania przeznaczają środki na inwestycje (co stanowi 42% całej próby)
 - *wykorzystywanie środków na inwestycje jest szczególnie częste w dużych firmach;*
 - *małe firmy (do 10 osób) wykorzystują przyznane środki najczęściej jako kredyt obrotowy.*
- Utrudnienia w pozyskaniu zewnętrznych źródeł finansowania napotkała 1/3 firm starających się o nie, przy czym najczęściej mówiły o tym firmy z grupy do 10 pracowników. Wskazywano różne przyczyny, najczęściej konieczne zabezpieczenia oraz (wśród „innych”) – procedury.
- Mimo, że niewielu przedsiębiorców korzysta z zewnętrznych źródeł finansowania, wielu z nich nie potrafi ocenić oferty dostępnej na rynku lubelskim. Pojawiły się też głosy krytyczne, w których najczęściej wymieniano procedury i koszt uzyskania wsparcia.
- Firmy nadal zamierzają korzystać ze środków zewnętrznych, szczególnie te, które już z takiej formy korzystały w przeszłości (65% vs. 38%).
- Połowa z nich deklaruje na inwestycje kwotę przekraczającą 121.000 zł.

- Podstawowe bariery w korzystaniu z zewnętrznych źródeł finansowania to:
 - *brak doświadczenia;*
 - *wymagane zabezpieczenia;*
 - *koszty uzyskania wsparcia;*
 - *uciążliwe procedury.*
- Firmy, które starają się o środki zewnętrzne zazwyczaj są w stanie je uzyskać. Tylko w 5% spośród badanych firm, pomimo starań, nie uzyskano wsparcia.

WYNIKI BADANIA

Znajomość zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji

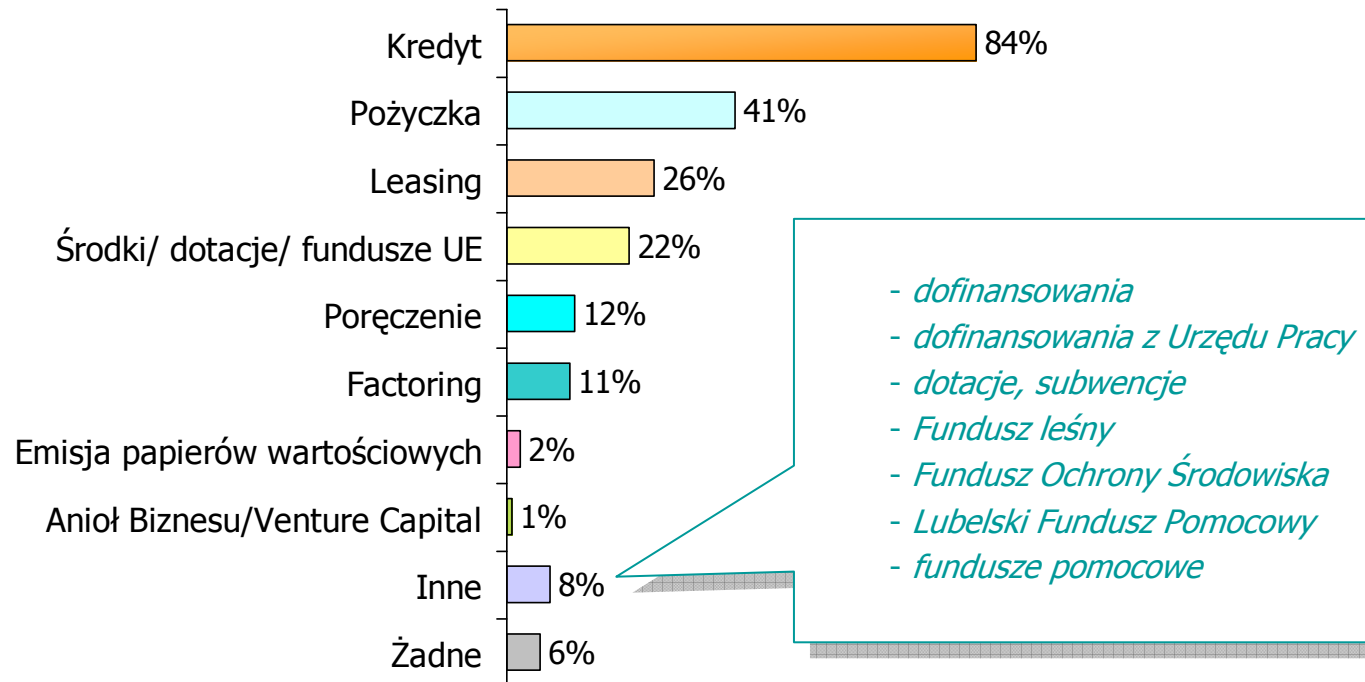
- Przez znajomość spontaniczną rozumiemy odpowiedź na pytanie:
 - *O jakich zewnętrznych źródłach finansowania inwestycji słyszał Pan/i kiedykolwiek?*
- Przez znajomość wspomaganą rozumiemy odpowiedź na pytanie wspomagane wymienionymi przez ankietera rodzajami zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji:
 - *Czy słyszał/a Pan/i kiedykolwiek o... jako zewnętrznych źródłach finansowania inwestycji?*
- Znajomość całkowita jest sumą znajomości spontanicznej i wspomaganej.

Znajomość spontaniczna

N=206

Ogółem

O jakich zewnętrznych źródłach finansowania inwestycji słyszał Pan/i kiedykolwiek?

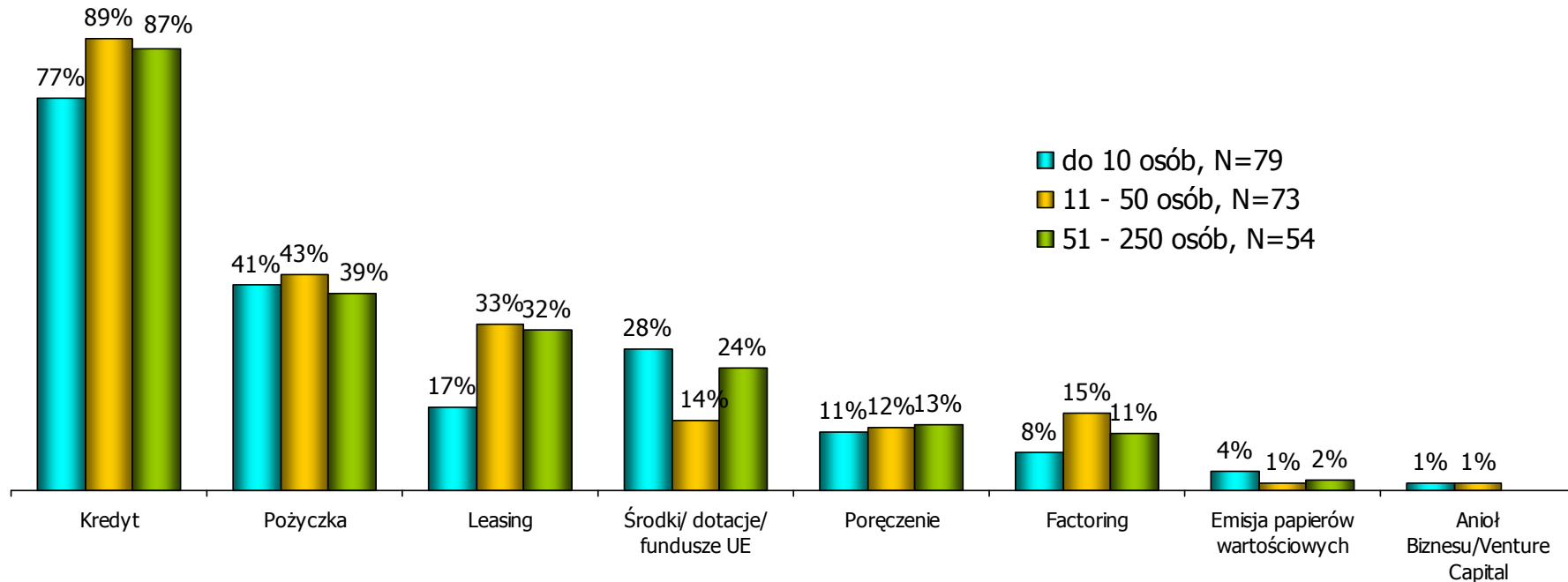

- Najczęściej spontanicznie wymienianym źródłem finansowania są kredyty i pożyczki. W dalszej kolejności pojawiły się leasing i fundusze unijne.

Znajomość spontaniczna

Wielkość firmy

O jakich zewnętrznych źródłach finansowania inwestycji słyisał Pan/i kiedykolwiek?

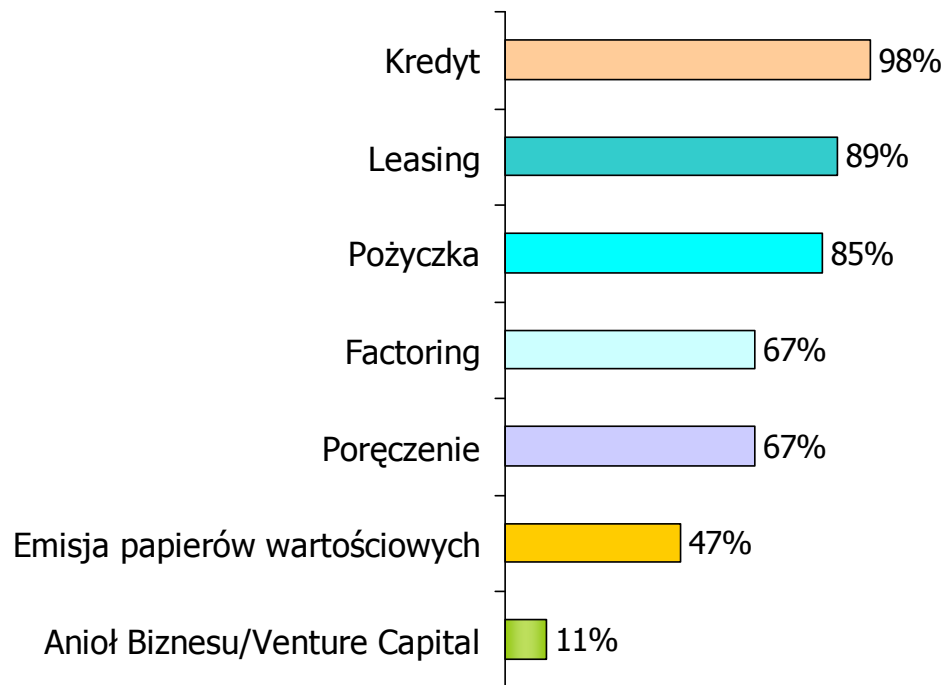

- Niezależnie od wielkości firmy kredyt był wymieniany najczęściej we wszystkich grupach.

Znajomość całkowita

N=206

*Czy słyszał/a Pan/i kiedykolwiek o...
jako zewnętrznych źródłach finansowania inwestycji?*

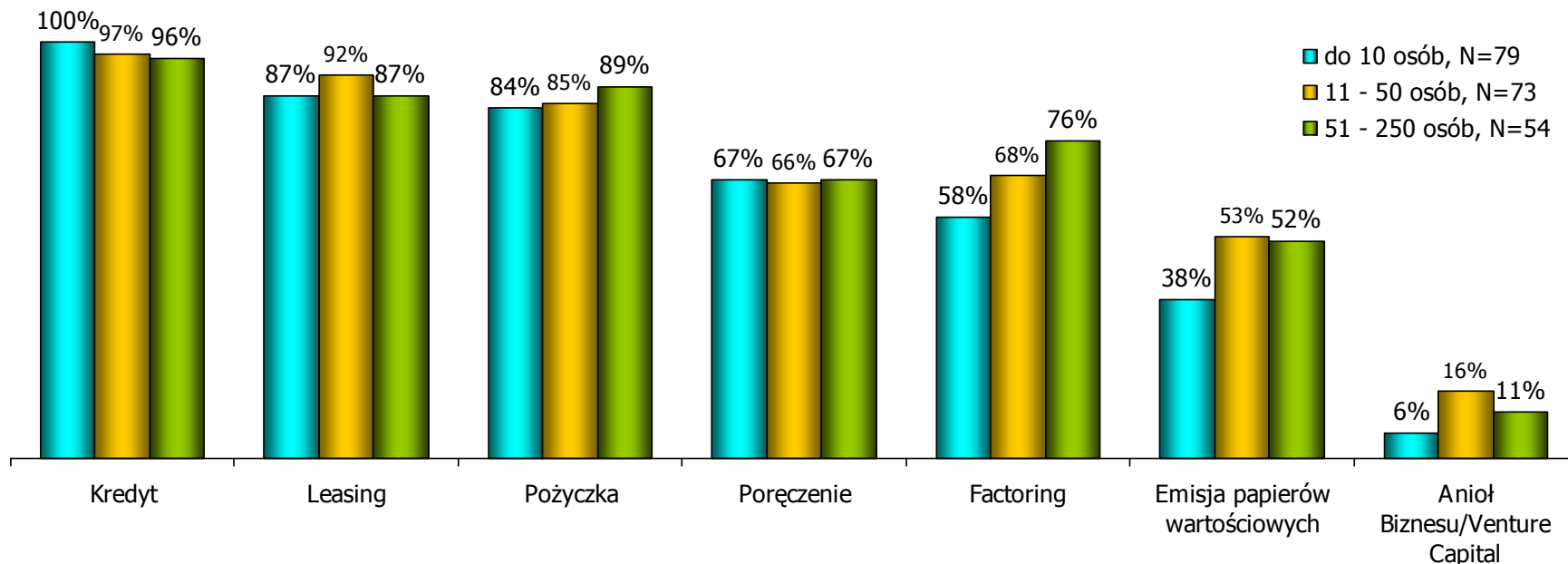
Ogółem

- W znajomości całkowitej najczęściej jako zewnętrzne źródło finansowania inwestycji wymieniany był kredyt.
- Na kolejnych miejscach znalazły się leasing i pożyczka.
- Niewielki odsetek osób słyszał o Aniołach biznesu.

Znajomość całkowita

Wielkość firmy

*Czy słyszał/a Pan/i kiedykolwiek o...
jako zewnętrznych źródłach finansowania inwestycji?*

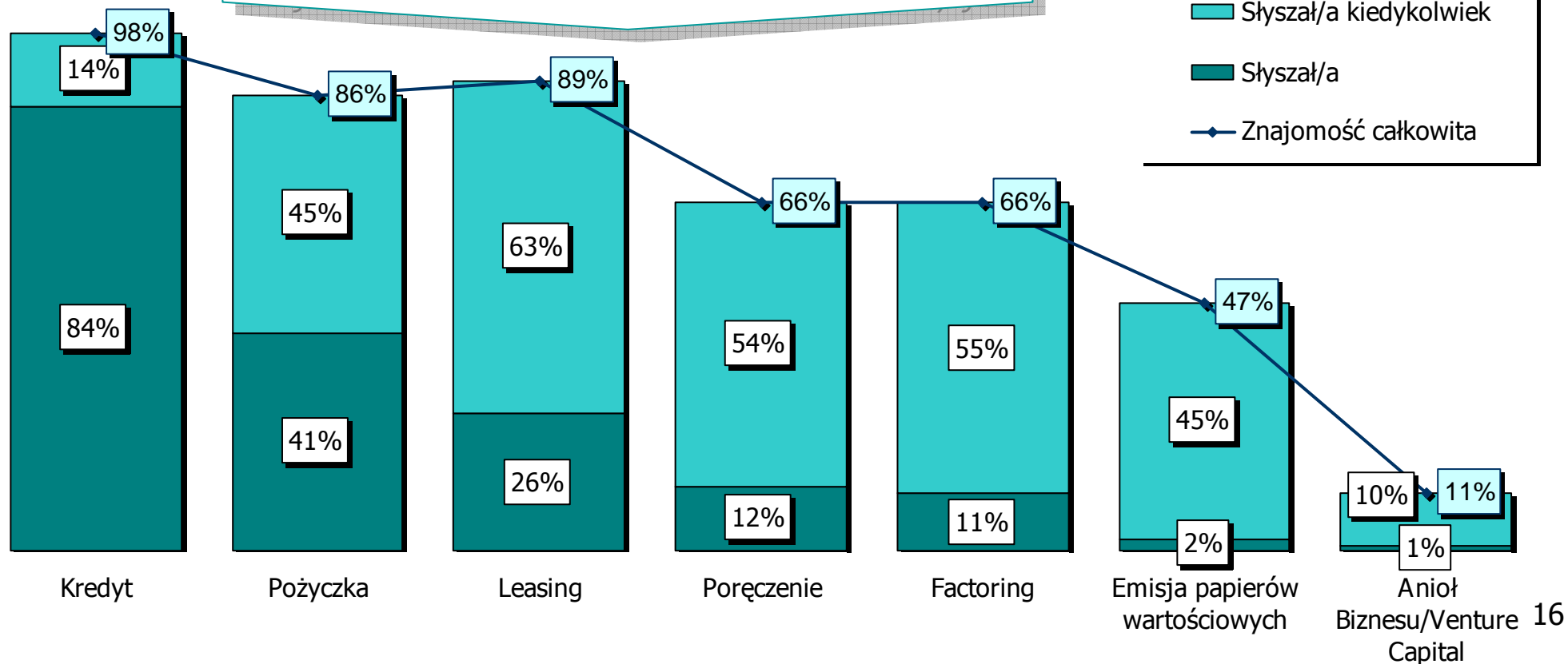
- Niezależnie od wielkości firmy kredyt jest najbardziej popularny.
- Factoring najczęściej wskazywali przedsiębiorcy z firm zatrudniających od 51 do 250 osób.

Znajomość zewnętrznych źródeł finansowania

N=206

O jakich zewnętrznych źródłach finansowania inwestycji słyszał Pan/i kiedykolwiek?

Czy słyszał/a Pan/i kiedykolwiek o... jako zewnętrznych źródłach finansowania inwestycji?

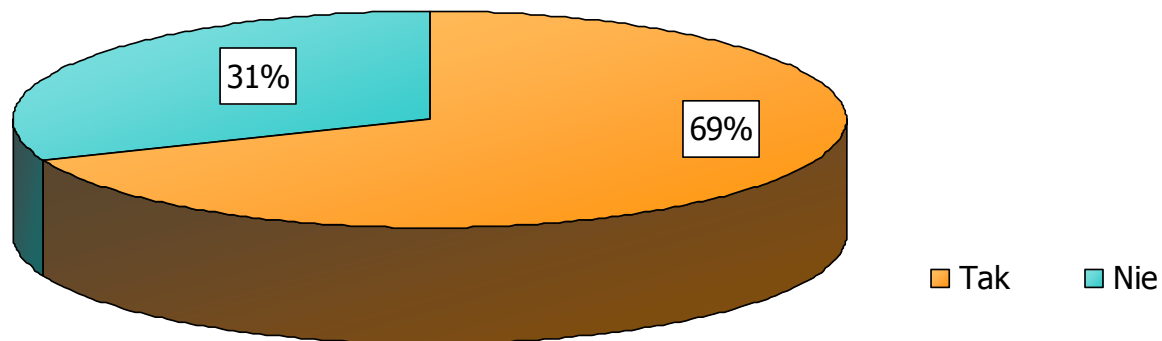

Korzystanie z zewnętrznych źródeł finansowania

N=206

Ogółem

Czy Pana/i firma próbowała kiedykolwiek skorzystać z zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji?

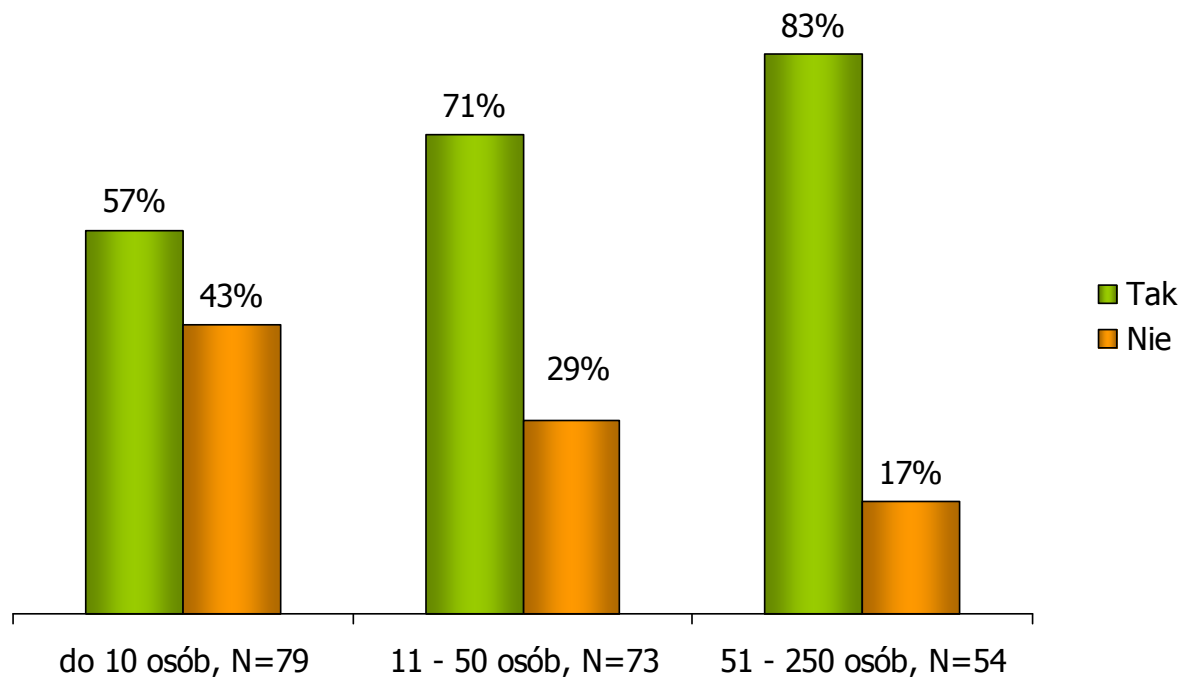

- Zdecydowana większość firm próbowała w przeszłości skorzystać z zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji.

Korzystanie z zewnętrznych źródeł finansowania

Wielkość firmy

Czy Pana/i firma próbowała kiedykolwiek skorzystać z zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji?

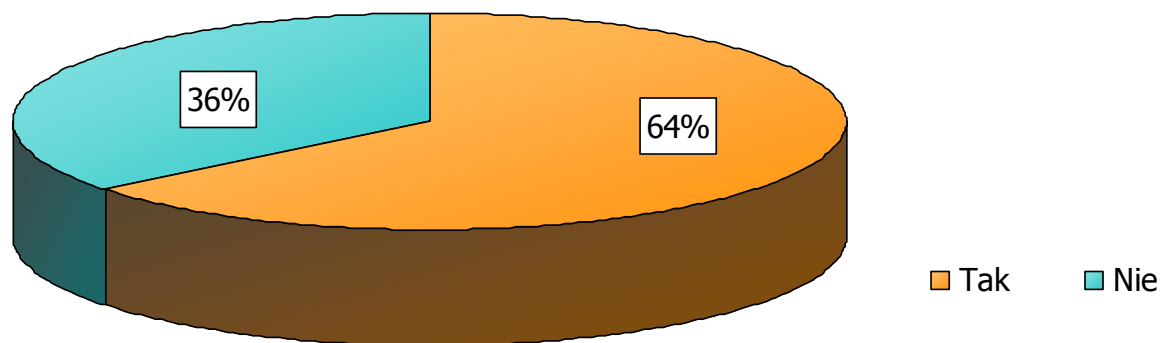

- Próby skorzystania z zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji wykazali przede wszystkim przedstawiciele największych firm z sektora MŚP.

Korzystanie z zewnętrznych źródeł finansowania

N=206

Czy Pana/i firma skorzystała kiedykolwiek z zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji?

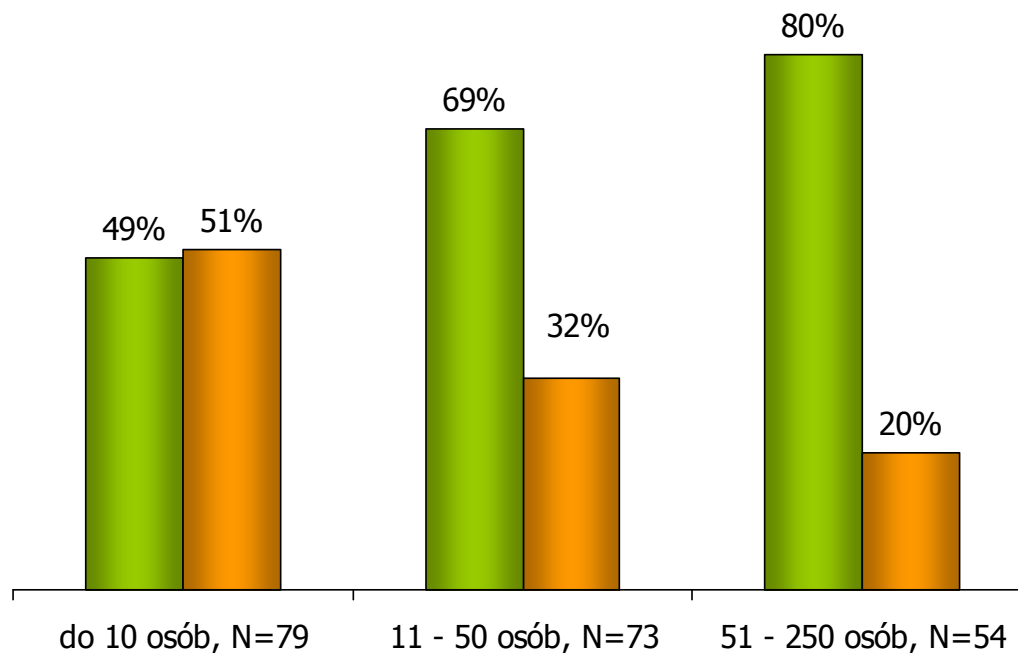
- Z zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji skorzystało 64% przedsiębiorstw, czyli o 5 pp. mniejsza ilość firm niż starających się.

Ogółem

Korzystanie z zewnętrznych źródeł finansowania

Wielkość firmy

Czy Pana/i firma skorzystała kiedykolwiek z zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji?

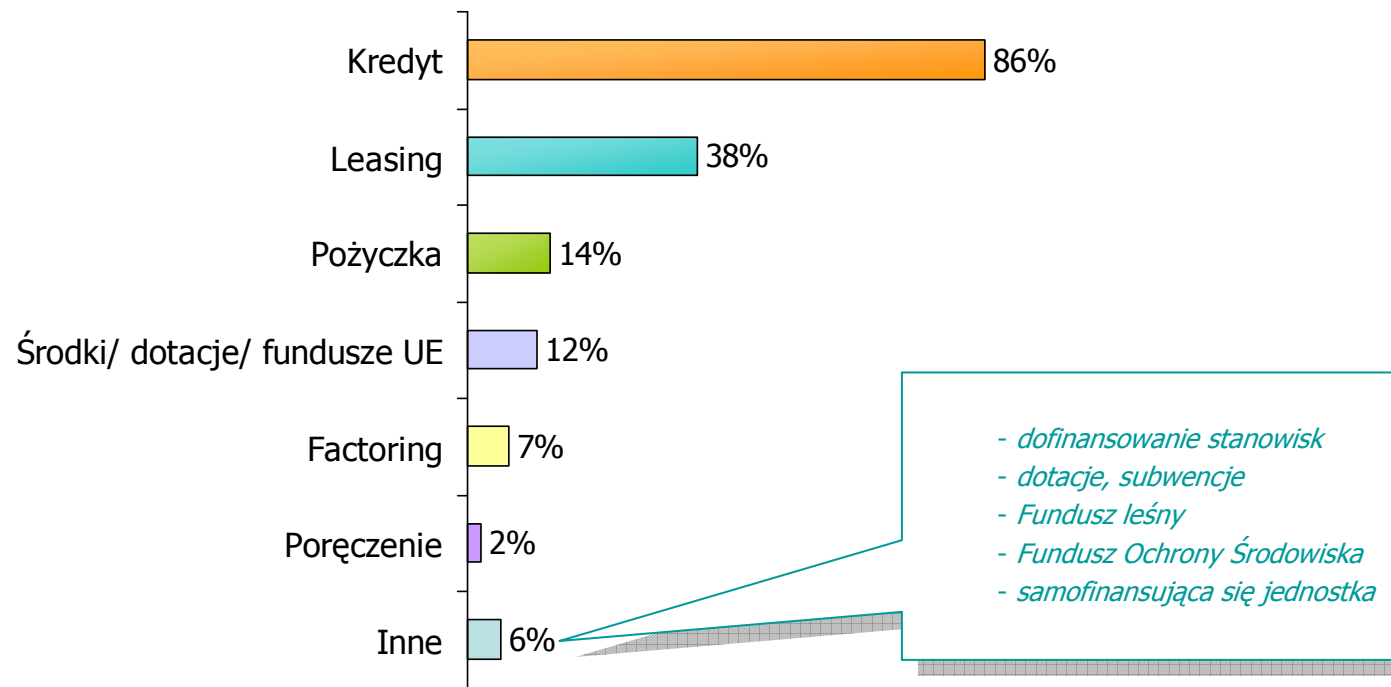
- Z zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji skorzystało najczęściej dużych firm z sektora MŚP.

Rodzaje wybranych źródeł finansowania

N=146

Ogółem

Z jakich zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji skorzystała lub próbowała skorzystać Pana/i firma?

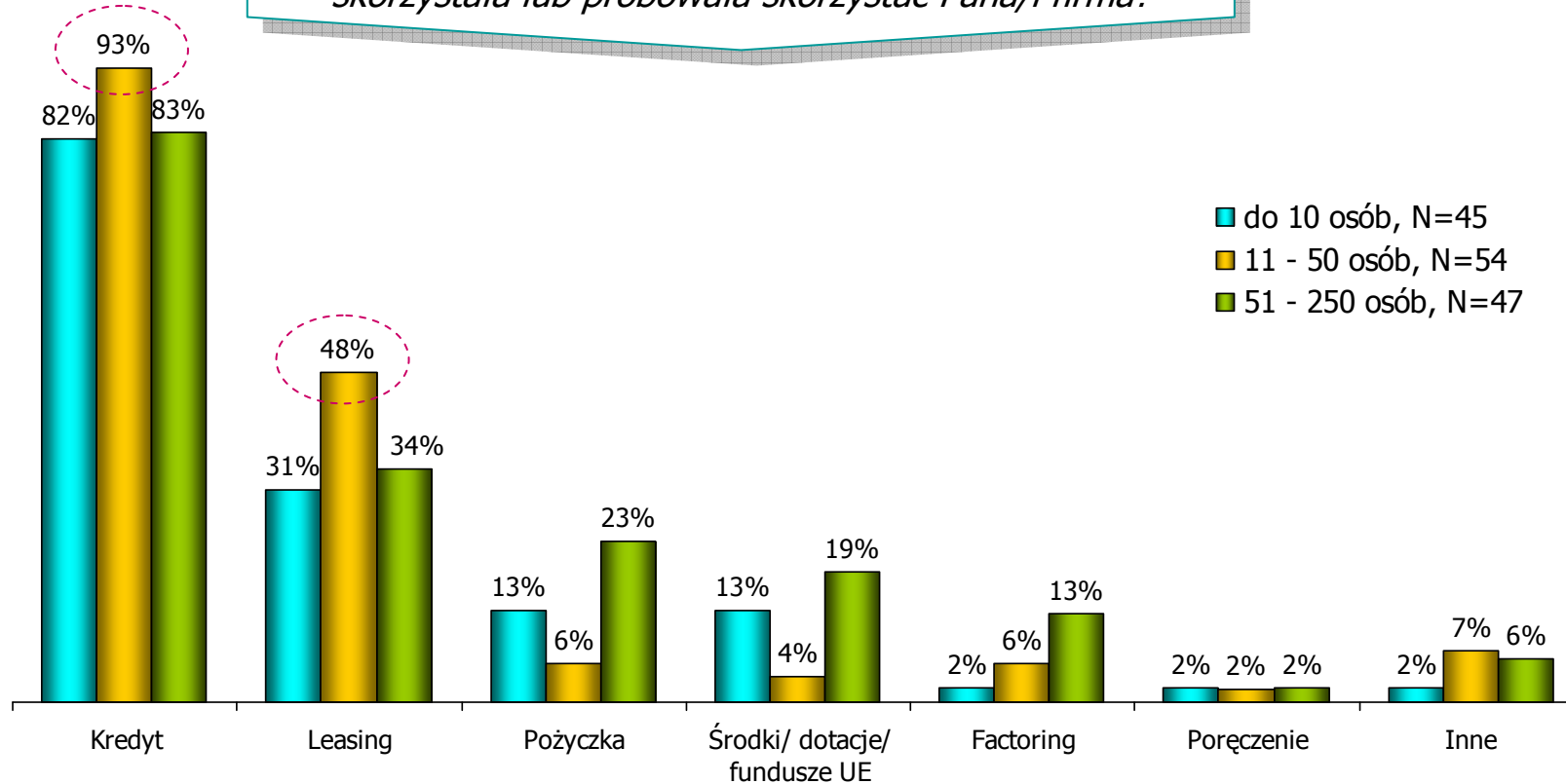
- Najczęściej wykorzystywanym zewnętrznym źródłem finansowania inwestycji są kredyty.
- Poręczenia mają najmniejszą ilość zwolenników.

Rodzaje wybranych źródeł finansowania

N=146

Wielkość firmy

Z jakich zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji skorzystała lub próbowała skorzystać Pana/i firma?

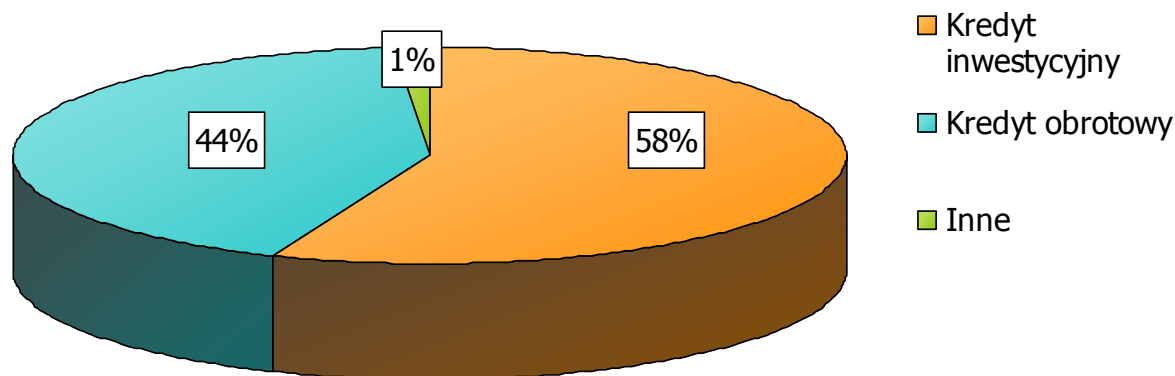
- Z kredytów i leasingu najchętniej korzystają firmy zatrudniające od 11 do 50 osób.

Przeznaczenie zewnętrznych źródeł finansowania

N=146

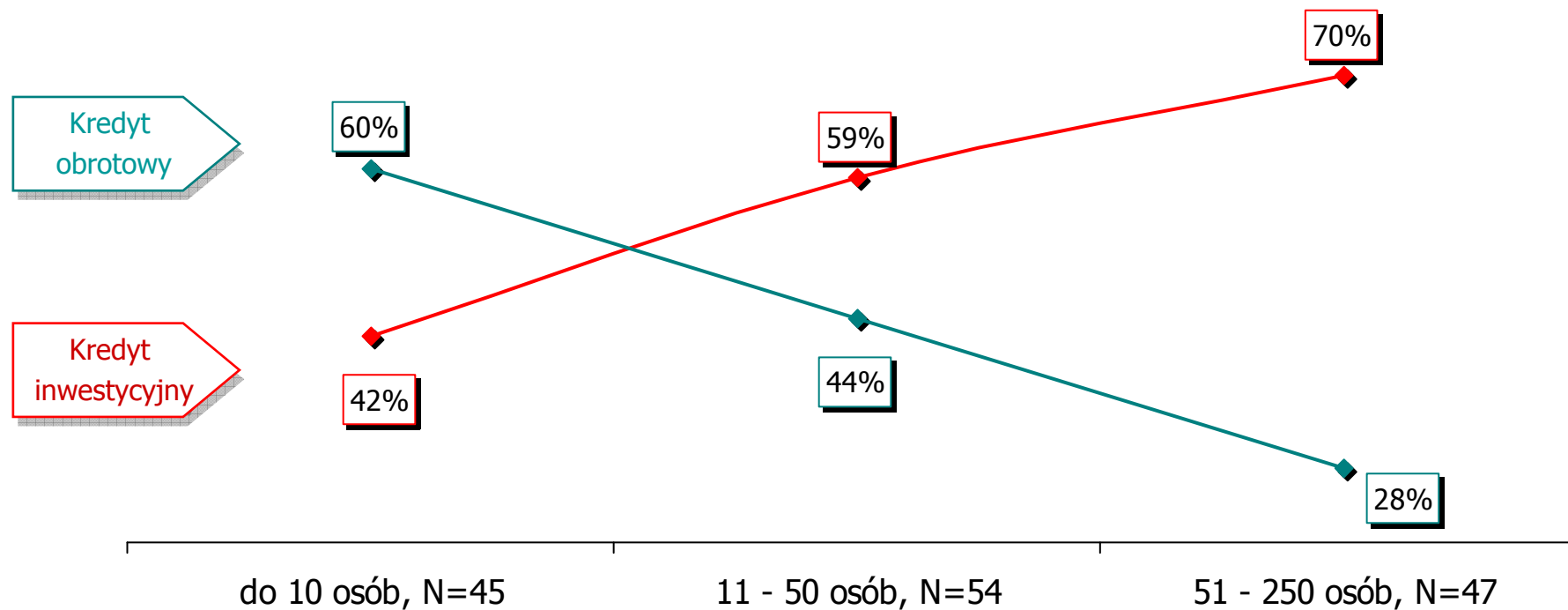
Ogółem

Jakie było przeznaczenie środków z jakich skorzystała lub próbowała skorzystać Pana firma?

- Przeznaczenie środków finansowych na inwestycje wybrała ponad połowa przedsiębiorstw, spośród tych które skorzystały lub próbowały skorzystać z zewnętrznych źródeł finansowania. Stanowi to 42% ogółu badanych.

Przeznaczenie zewnętrznych źródeł finansowania

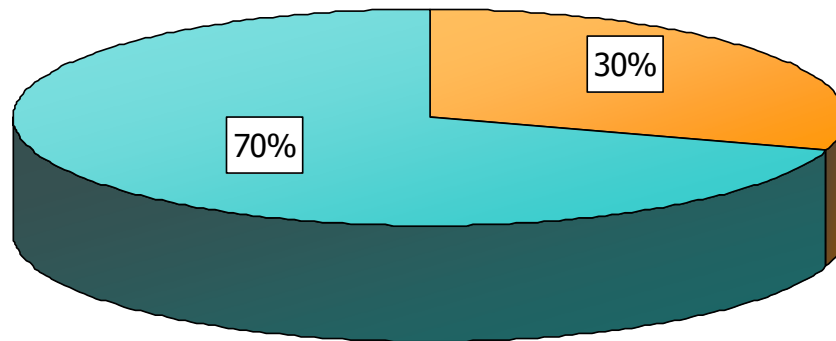

- W zależności od wielkości firmy różne jest przeznaczenie zewnętrznych źródeł finansowania.
- Im większa firma, tym częściej deklarowano przeznaczenie na inwestycje, podczas gdy mniejsze firmy chętniej traktują zewnętrzne fundusze jako kredyt obrotowy.

Utrudnienia w dostępie do zewnętrznych źródeł finansowania

N=146

Czy Pana/i firma napotykała utrudnienia w dostępie do zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji?

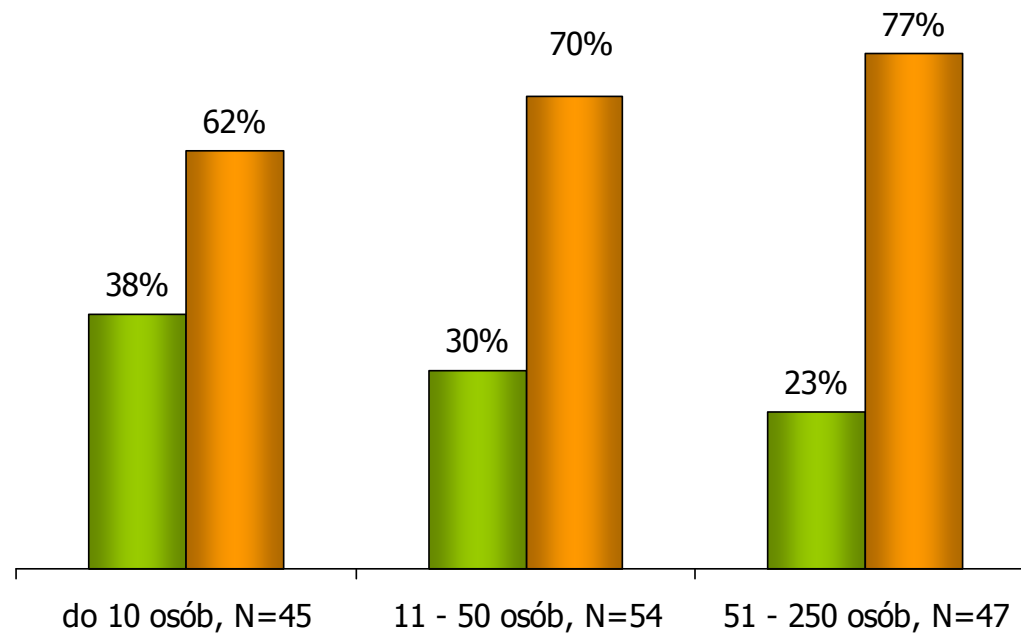
■ Tak ■ Nie

Ogółem

- Zdecydowana większość respondentów, którzy korzystali z zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji, twierdzi że nie napotkała na utrudnienia.

Utrudnienia w dostępie do zewnętrznych źródeł finansowania

Czy Pana/i firma napotykała utrudnienia w dostępie do zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji?

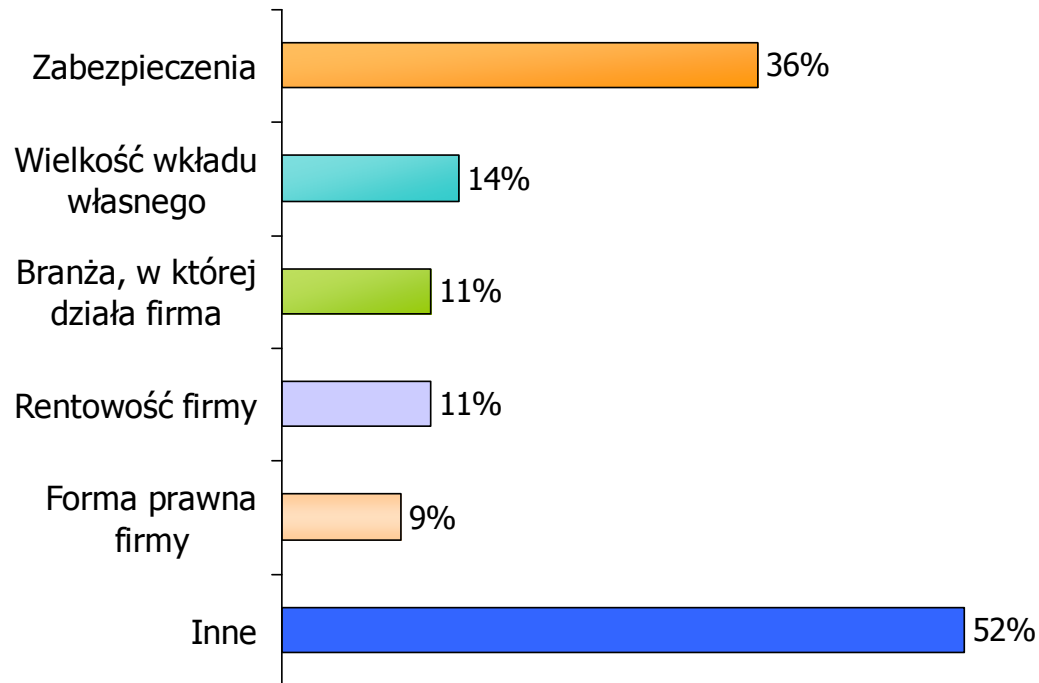

- O utrudnieniach wspominały najczęściej firmy zatrudniające do 10 osób.

Utrudnienia w dostępie do zewnętrznych źródeł finansowania

N=44

Z czego wynikały trudności jakie napotkała Pana/i firma przy okazji pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji?

- Jako główne trudności w dostępie do zewnętrznych środków finansowych wskazywano zabezpieczenia. Zdecydowanie rzadziej przeszkodą była wielkość wkładu własnego.

Utrudnienia w dostępie do zewnętrznych źródeł finansowania

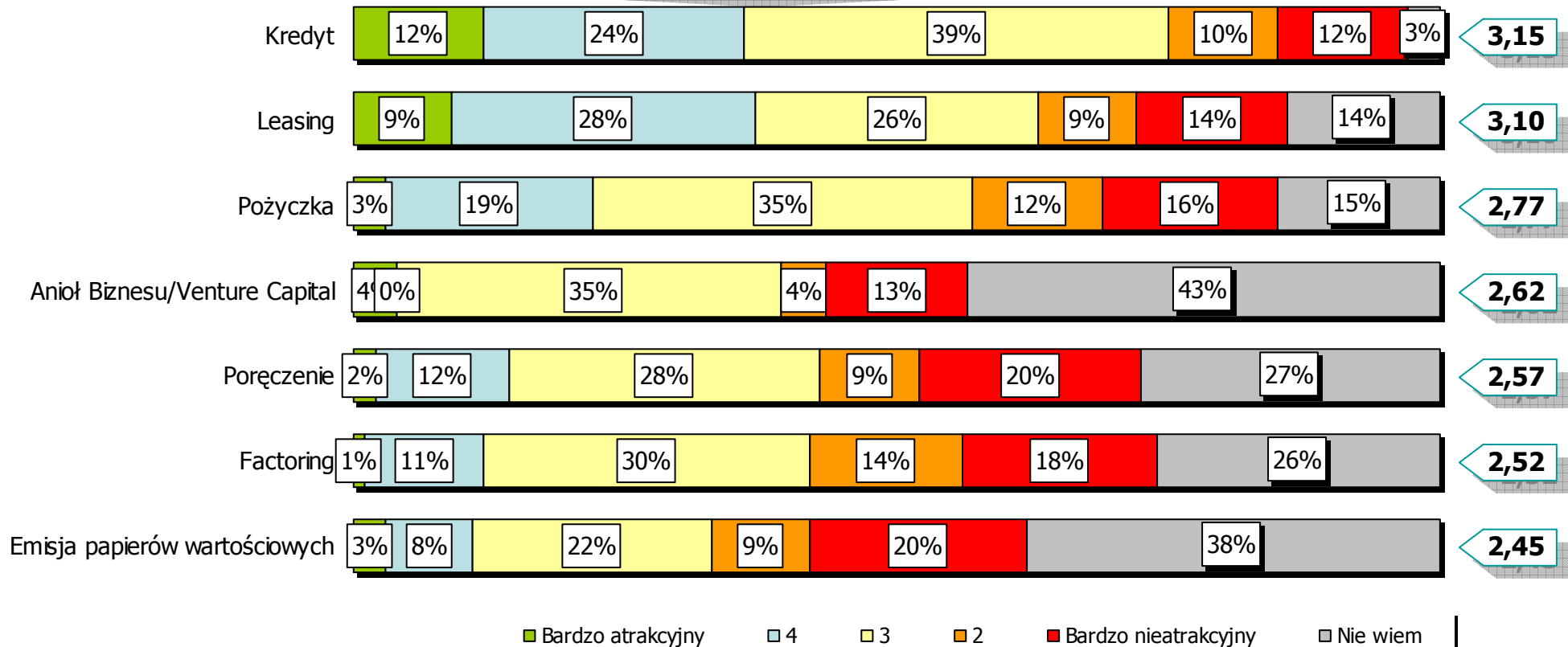
- Wśród innych trudnień podczas pozyskiwania zewnętrznych funduszy respondenci wymienili także między innymi:
 - *biurokrację i formalności*
 - *brak kompetencji urzędników*
 - *ograniczenia urzędniczo-prawne*
 - *strukturę inwestycji*
 - *nieatrakcyjne warunki ofert bankowych*
 - *zaległości w płatnościach przez osoby fizyczne*
 - *zbyt wysokie wymagania stawiane kredytobiorcom*
 - *zbyt małe zyski osiągane przez firmę*

Atrakcyjność dofinansowania

N=206

Na ile atrakcyjny jest dla Pana/i firmy... jako zewnętrzne źródło finansowania inwestycji?

średnia

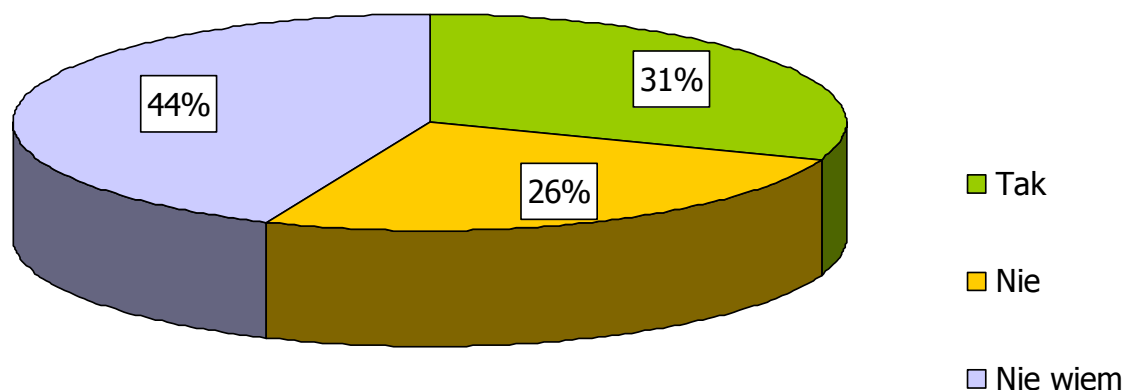

- Za najbardziej atrakcyjne uznano kredyt i leasing. Na trzecim miejscu w rankingu znalazła się pożyczka.
- Wiele osób nie potrafiło ocenić atrakcyjności dofinansowania ze strony Aniołów biznesu/ Venture Capital, a także emisji papierów wartościowych.

Atrakcyjność ofert zewnętrznych źródeł finansowania na rynku lubelskim

N=206

Czy oferta finansowania inwestycji dla małych i średnich przedsiębiorstw dostępna na rynku lubelskim jest Pana/i zdaniem atrakcyjna ?

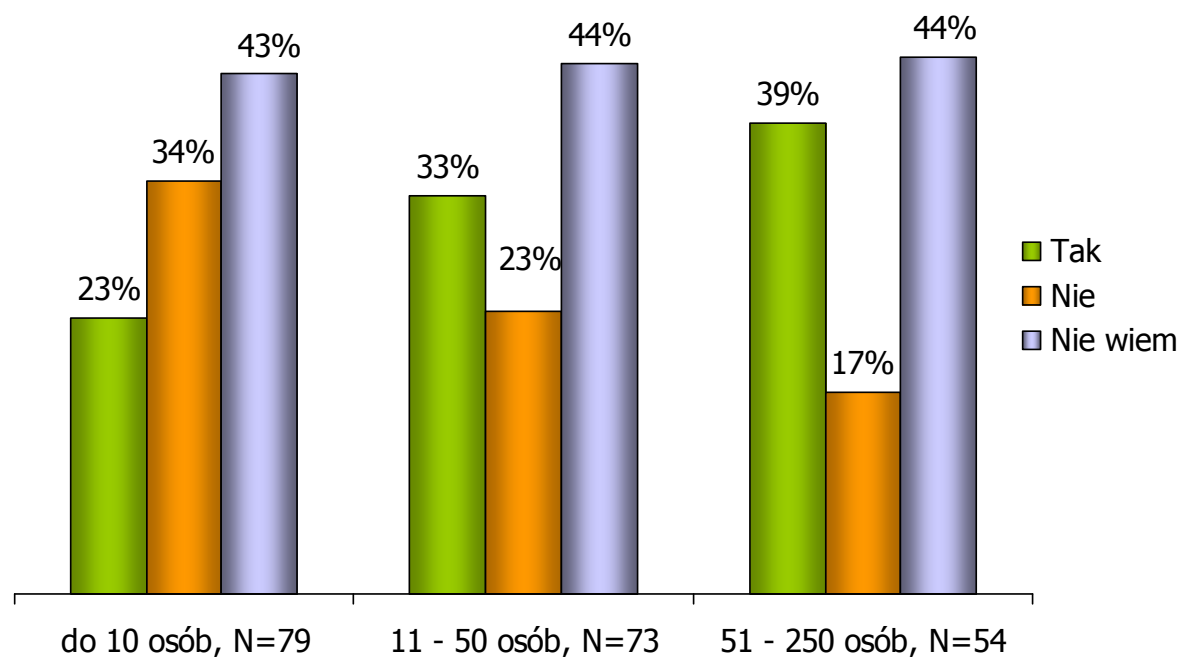

- Zdecydowana większość respondentów nie potrafi jednoznacznie ocenić atrakcyjności ofert zewnętrznych źródeł finansowania dostępnych na rynku lubelskim. Może to wynikać ze słabej komunikacji z przedsiębiorcami.
- Niemal 1/3 osób uważa jednak, że te oferty są atrakcyjne.

30

Atrakcyjność zewnętrznych źródeł finansowania

Czy oferta finansowania inwestycji dla małych i średnich przedsiębiorstw dostępna na rynku lubelskim jest Pana/i zdaniem atrakcyjna ?

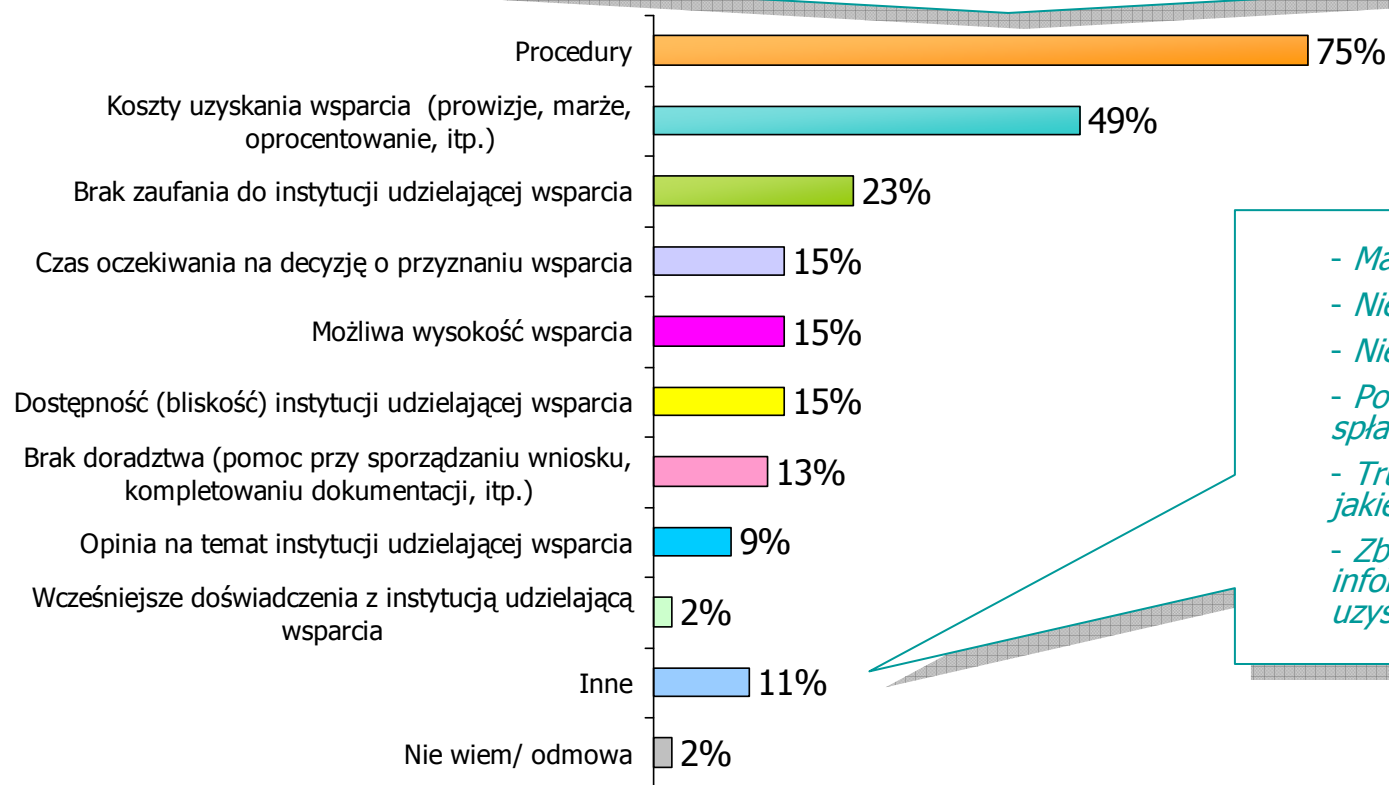

- Przynajmniej największe przedsiębiorstwa z sektora MŚP uważają ofertę finansowania inwestycji dostępną na rynku lubelskim za atrakcyjną.
- Ocena atrakcyjności oferty jest związana z wielkością firmy – im większe zatrudnienie, tym łatwiej o finansowanie zewnętrzne.

Atrakcyjność zewnętrznych źródeł finansowania

N=53

Co Pana/i zdaniem powoduje, że dostępna na rynku lubelskim oferta finansowania inwestycji jest nieatrakcyjna dla małych i średnich przedsiębiorstw?

- Mała konkurencja firm
- Nie ma kompetentnych osób
- Niechęć banków do udzielania wsparcia
- Potem nie ma jak spłacić, trudności ze spłatą.
- Trudności w udzieleniu kredytów i jakiegokolwiek pomocy finansowej
- Zbyt duże wymagania, zbyt mało informacji na temat możliwości uzyskania pomocy

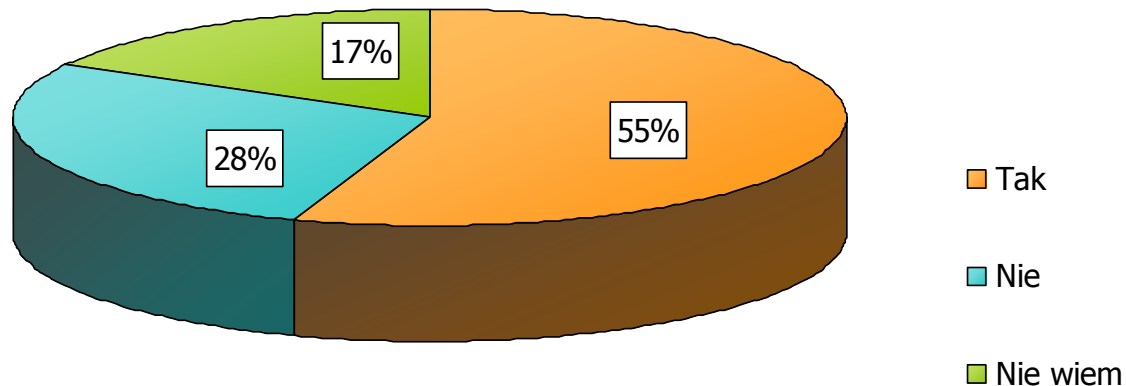
- Za główny powód nieatrakcyjności oferty na rynku lubelskim zostały uznane procedury.
- Niemal połowa respondentów uważa także, że na nieatrakcyjność oferty wpływają koszty uzyskania wsparcia.

32

Deklaracja korzystania z zewnętrznych źródeł finansowania

N=206

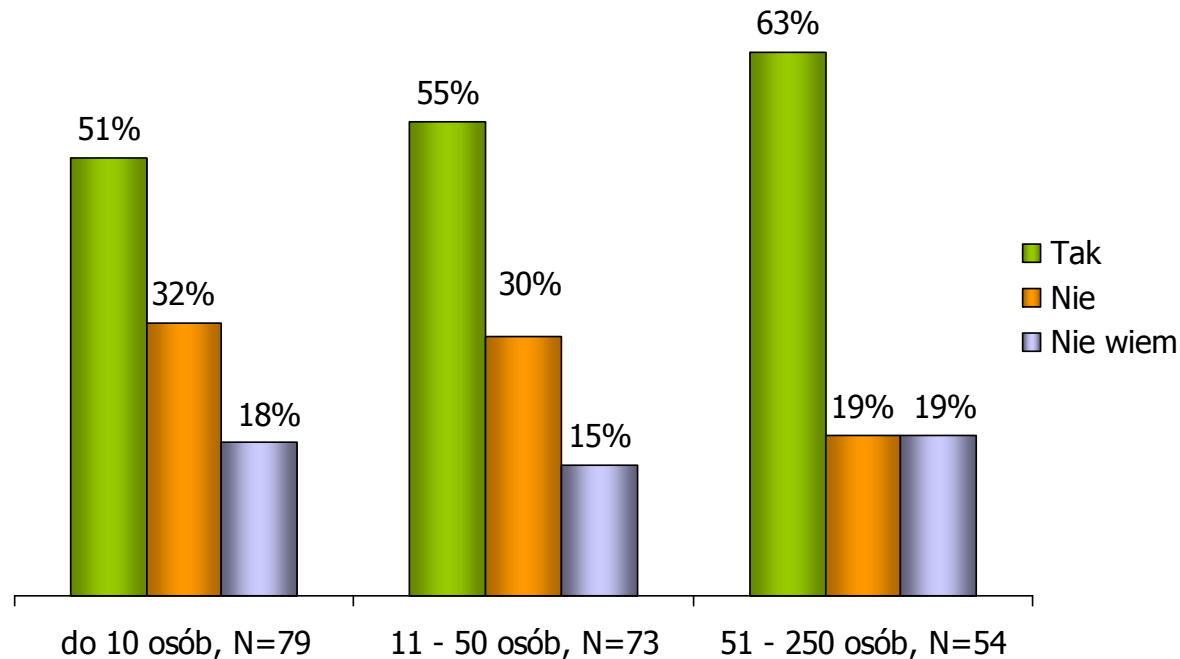
Czy Pana/i firma zamierza w przyszłości skorzystać z zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji?

- Ponad połowa respondentów zamierza w przyszłości skorzystać z zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji.

Deklaracja korzystania z zewnętrznych źródeł finansowania

Czy Pana/i firma zamierza w przyszłości skorzystać z zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji?

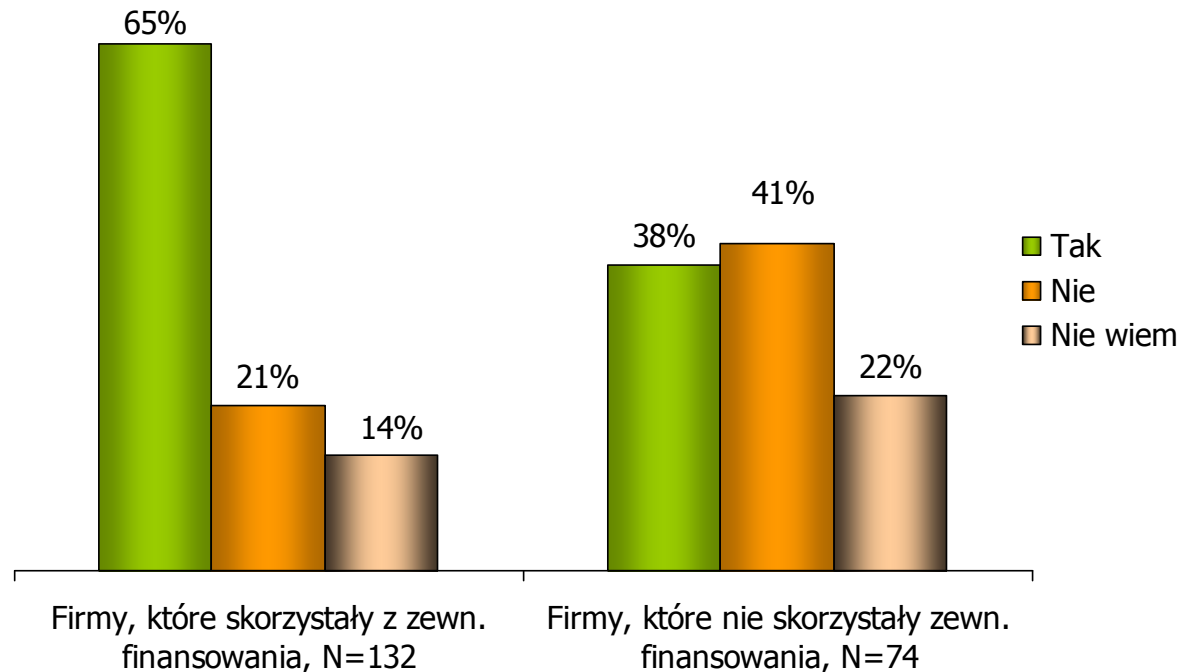
- Grupą najbardziej zainteresowaną zewnętrznymi źródłami finansowania są przedsiębiorstwa zatrudniające od 51 do 250 osób.

Deklaracja korzystania z zewnętrznych źródeł finansowania

Korzystanie w przeszłości

Czy Pana/i firma zamierza w przyszłości skorzystać z zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji?

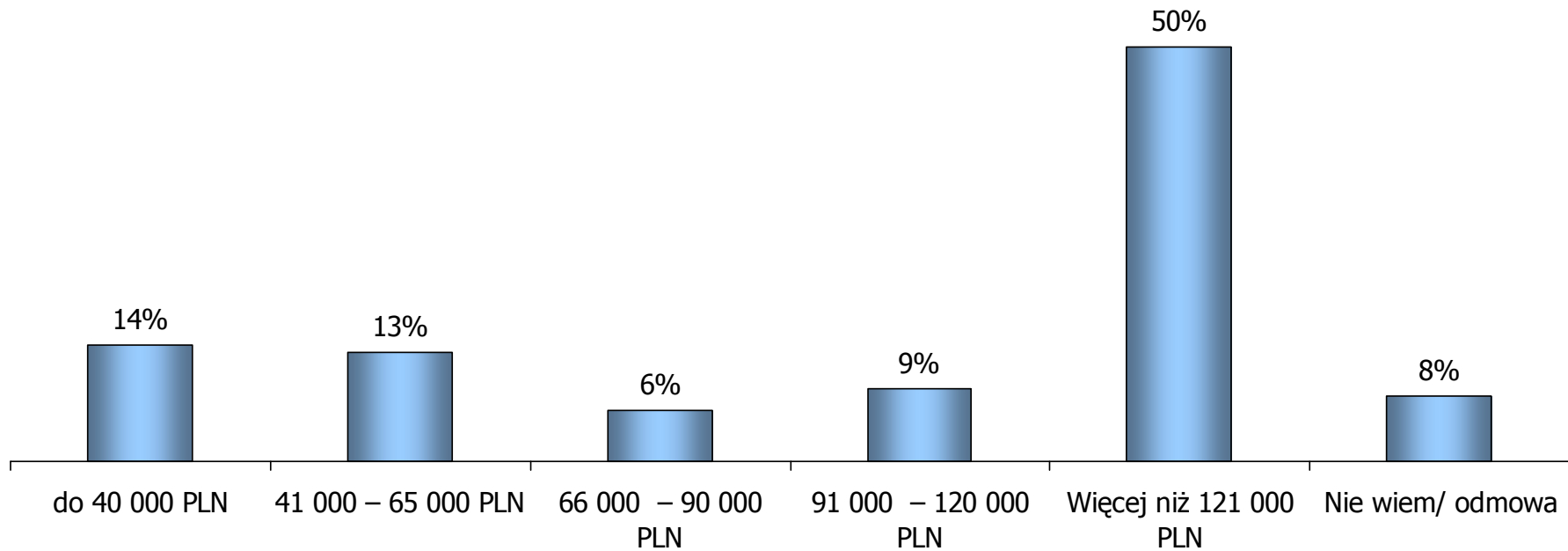

- 2/3 badanych firm, które w przeszłości korzystały z zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji deklaruje ponowne poszukiwanie dofinansowania zewnętrznego.

Plany inwestycyjne

N=114

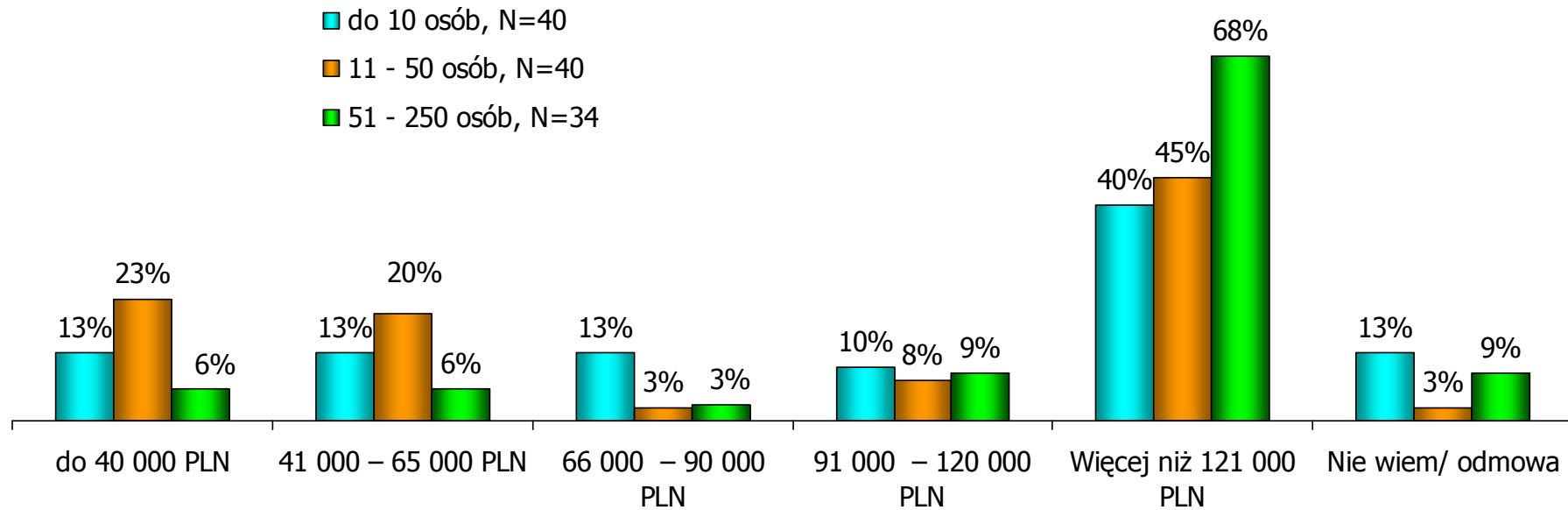
Jaki planują Państwo poziom inwestycji w przyszłości?

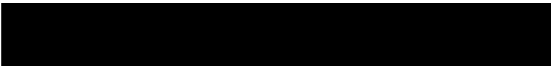
- Jeśli chodzi o plany inwestycyjne, to połowa respondentów zadeklarowała wydatki powyżej 121.000 zł.

Plany inwestycyjne

Jaki planują Państwo poziom inwestycji w przyszłości?

- Najwyższy poziom inwestycji przewiduje najwięcej firm zatrudniających od 51 do 250 osób.

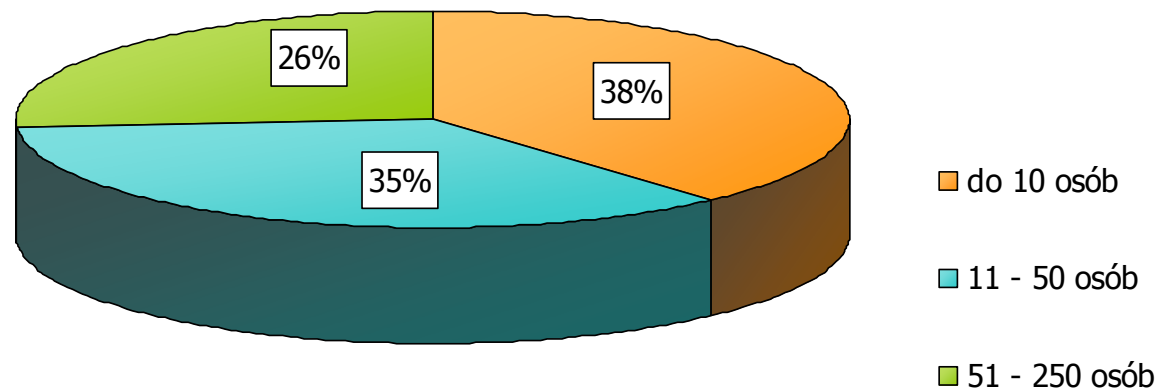

Demografia

Wielkość firmy

N=206

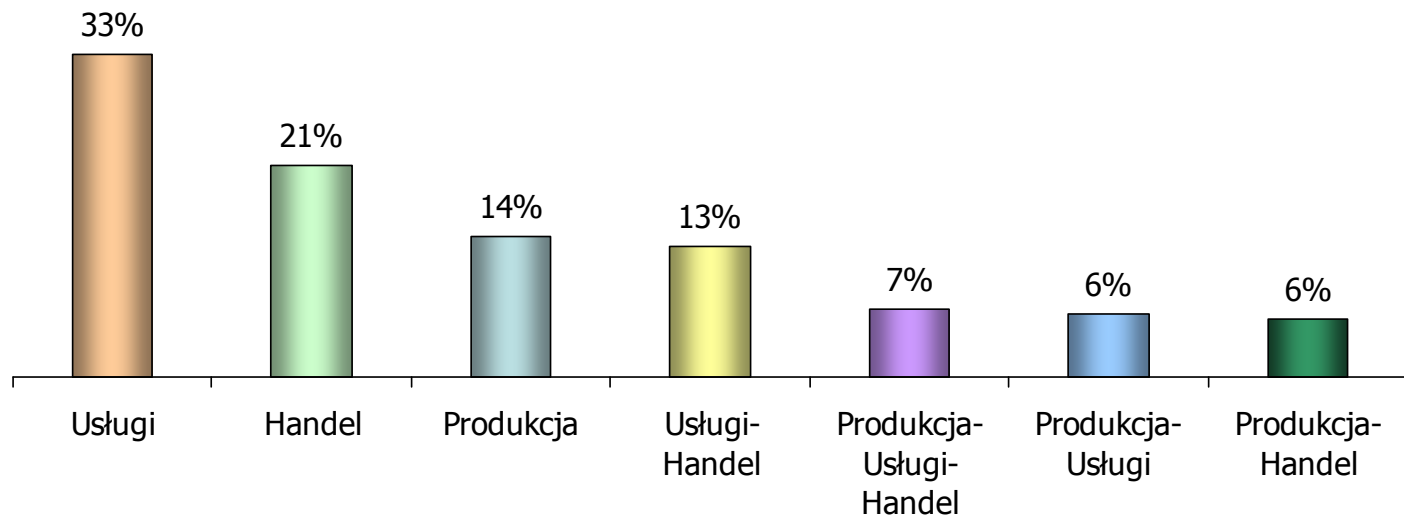
Ilu pracowników liczy Pana/i firma?

Rodzaj działalności firmy

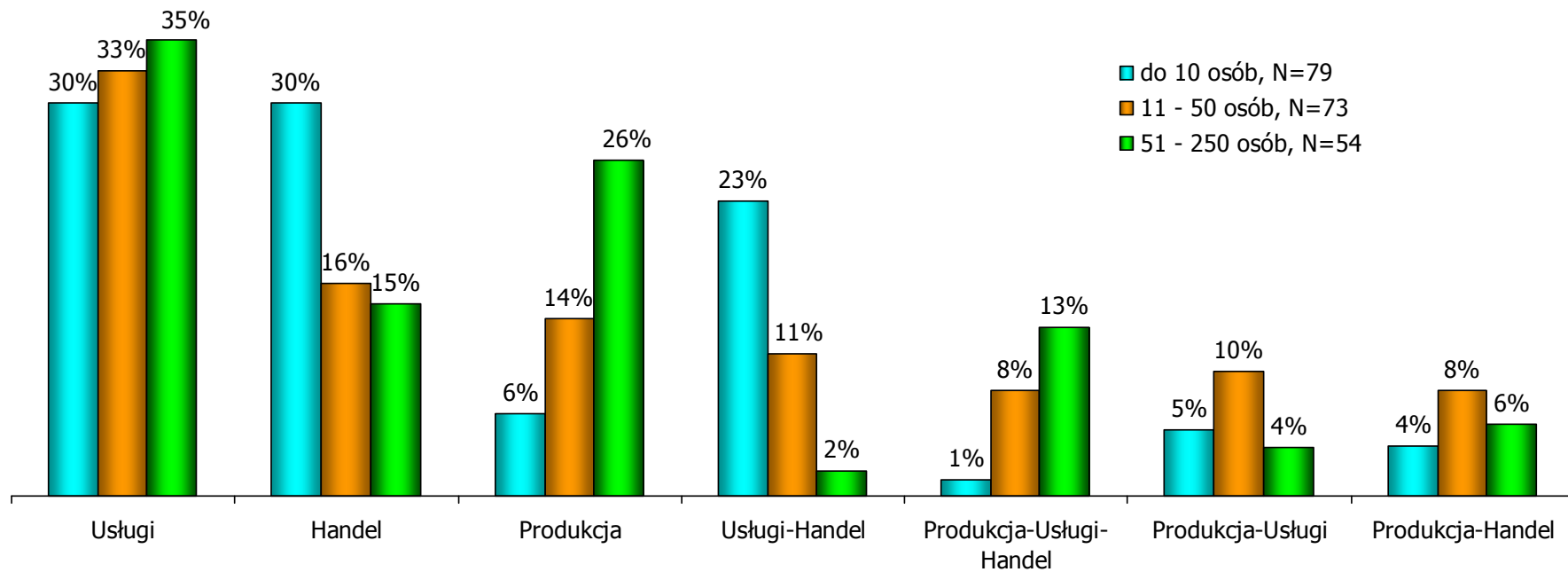
N=206

W jakiej branży działa Pana/i firma?

Rodzaj działalności firmy

W jakiej branży działa Pana/i firma?

KONTAKT

- Inquiry sp. z o.o.
- ul. Głogowska 44
- 01-743 Warszawa

- Email: a.gornicka@inquiry.com.pl
- Tel. (22) 561 92 50
- Fax (22) 561 92 51
- www.inquiry.com.pl